

FORORD 1999

I år har vi været flere på museet end nogen sinde før: Mange har været medvirket i vore Leif2000-projekter, staben af kustoder er blevet udskiftet, idet flere af "de gamle" rejste fra byen, og gode nye kræfter har erstattet dem. Jeg er selv gået på arbejde "selvanden" i det første halve år, og Kirsten Larsen Egede har vikarieret under min barselsorlov i det sidste halve år.

Meget i det forløbne år har således været ganske som det plejer og alligevel har året været anderledes ...

Foråret og efterår forløb næsten som vanligt med vandrestillinger, planlægning og administration. I påsken havde vi Grønlandspræmiere på en stor maleriudstilling ved Erik Styrbjørn Pedersen. I A-34 blev indrettet et særligt børnehjørne med nyt og gammeldags legetøj til underholdning for besøgende børn - og til aflastning for deres voksne.

Sommeren var særlig hektisk: Vore projekter skred dog planmæssigt frem: Magga Karlsen var på kursus og studietur til Danmark og Norge og påbegyndte i efteråret det store arbejde med at fremstille nordbodragtkopier. Samtidig lavede Jens Peter Egede Martinsen en flot og meget anvendelig opstadvæv.

Hans Kapel tog fat på renoveringen af landnamsgården i Narsaq. Finn Larsen fotograferede mad (bl.a.) og Tukummeq Egede Martinsen spurgte og spurgte kloge folk om samme emne. Vi havde en del grupper på særrundvisninger. En enkelt plankeværksudstilling. Og Kirsten holdt fat i alle ender.

Rie Oldenburg, marts 2000

FORORD 2000

I løbet af 2000 kunne vi så nyde resultaterne af det arbejde som blev sat i værk året forinden:

Dragtkollektionen blev færdig og fremvist ved et velbesøgt modeshow for herefter at indgå i museets permanente udstilling. Til dragterne lavede Sofie Kielsen, Eskimo Pels, sko efter historisk forlæg.

Madbogen blev klar til tiden, således at den kunne overrækkes i smukke sælskindsbetrukne kasser - endnu et kvalitetsprodukt fra Eskimo Pels - til høje gæster fra hele Norden - kongelige og andre slags overhoveder - i forbindelse med Leif Den Lykkelige-Arrangementet i Qassiarsuk. Fax'er og e-mails fløj gennem himmelrummet til sidst med rettelser og korrektur, men det gik stort set godt. Jeg vil her takke både dem, der stillede til fotografering og interviews, men også dem, som bistod i de sidste hektiske faser: Randi Jensen, Jens Karlsen, Ane Hansen, Lis Larsen, Gitte Nielsen og Kirsten Larsen Egede.

Hans Kapel sørgede sammen med Henrik Høier for, at landnamsgården præsenterede sig fra sin (hidtil) bedste side for sommerens gæster.

I kulturugen havde vi den fornøjelse at få besøg af Kirsten Jespersen. Hun har været museet en gavmild hjælp gennem mange år, idet hun har overladt os en stor del af sine

meget fine fotografier, som er optaget gennem mange år i Narsaq. Også hendes grundige oplysninger om planter har vi haft stor glæde af.

Med udgangen af 2000 lukkede Nationalmuseets Grønlandssekretariat. Det har gennem årene været de grønlandske lokalmuseer en stor hjælp og god støtte, som vi uden tvivl vil komme til at savne. Tak til alle på sekretariatet.

I stedet er dannet et forskningscenter "SILA" på Nationalmuseet. Dette center har i sin første 4-årige periode Sydgrønland som indsatsområde. Det betyder, at vi i de kommende år vil se arkæologiske undersøgelser på flere lokaliteter end tidligere, og at resultaterne vil blive videregivet bl.a. på de lokale museer. Jeg ser frem til dette samarbejde.

Narsaq museum har deltaget i mange forskellige arrangementer i 2000. Bag flere af disse har stået Narsaq Turistkontor ved Salik Hard og Janus Chemnitz Kleist. Deres deltagelse har sikret den gode og professionelle gennemførelse, og derfor skal tak også lyde til dem.

Endelig også stor tak lyde til mange fonde og Narsaq kommune. Mange af de initiativer, der blev gennemført i 2000 lod sig kun gøre, fordi vi modtog økonomisk støtte udefra og fordi Narsaq kommunes økonomiudvalg og komunalbestyrelse så velvilligt på ansøgninger om tillægsbevillinger. Dette har været mig til megen glæde og opmuntring i arbejdet.

Rie Oldenburg, marts 2001

ARBEJDSGRUNDLAG OG FORMÅL

Narsaq museum er et kommunalt museum, godkendt som tilskudsberettiget af Grønlands Hjemmestyre i overensstemmelse med Landstingsforordning nr. 6 af 30. oktober 1998 om museumsvesen.

MUSEETS ADRESSER OG TELEFONNUMRE

Udstillingsbygningen "A-34",
Louisesvej B-49,
3921 Narsaq.
Telf. 66 16 66

Kunstudstilling/Udstilling af Fr. Høeghs Trykkeri/"Den Gamle Butik",
Louisesvej B-61,
3921 Narsaq.
Telf. 66 16 16

"Henrik og Malene Lunds Hus",
Mathildesvej B-430,
3921 Narsaq.

*Kontor, Den Gamle Skole,
Kirkevej B-84,
box 177,
3921 Narsaq.
Telf./fax 66 16 59.
Mobiltelf. 57 23 06.*

Til museet hører endvidere "*Spækhuset*" (B-57), hvori geologiudstilling; den tidligere *udstedsbestyrerbolig* (B-59), hvori "1950-bolig"-udstillingen; en staldbygning (B-58), samt et rekonstrueret *tørvemurshus* (B-1315), alle beliggende på Louisesvej.

ÅBNINGSTIDER

"A-34" m.fl.:

Sommer: Juni til september dagligt kl. 13.00 til 16.00.

Der gives adgang til tørvemurshuset, geologisamlingen, "Den Gamle Butik", "1950-er boligen", kunstudstillingen, samt "Fr. Høeghs Trykkeri"-udstillingen af kusten i "A-34".

I turistsæsonen har endvidere Narsaq Turistkontor ved Marianne Valentin Poulsen, Janus Chemnitz Kleist og Salik Hard forevist museet i forbindelse med turistkontorets byrundture.

Særåbning udenfor sommerperioden efter anmodning.

Herudover anvendes "A-34" til enkelte særudstillinger -og arrangementer.

"Henrik og Malene Lunds Hus"

Sommer: Juni til august dagligt kl. 14.00 til 16.00.

Særåbning udenfor sommerperioden efter anmodning.

PERSONALE 1999

Rie Oldenburg, *museumsleder* (barselsorlov fra maj til december 1999).

Kirsten Larsen Egede, *vikarierende museumsleder* (maj-november 1999).

Kattie Egede Motzfeldt, ledende skoleinspektør, *tilsynsførende* (til august 1999).

Preben Lind Jensen, *leder af Kultur- og Fritidsforvaltningen* (fra august 1999).

Museets bestyrelse:

Thora Godtfredsen, formand (udpegede af Narsaq museumsforening); Sara Vahl, næstformand (udpeget af kommunalbestyrelsen), Nikolaj Hosiassen (udpegede af kommunalbestyrelsen); Theo Kruse (udpeget af NPS), Jonathan Sebulonsen (udpeget af Narsaq museumsforening).

Medhjælp og kustoder:

1999: Mette Louise Krogh, Kirsten Lang, Yvonne Lindberg, Gitte Nielsen, Allan Schrøder.

2000: Kirsten Larsen Egede, Magga Karlsen, Kirsten Lang, Marianne Valentin Poulsen

Kustoder:

1999: Lena Andersson, Vera Kielsen, Maria Knudsen, Katrine Lindberg, Ulrik Lindberg, Ivalo Egede Martinsen.

2000: Katrine Lindberg, Aviaaja Lyberth, Najaarak Paniula .

Frivillige: Kirsten Larsen Egede, Preben Helenius, Jens Hagemann, Krista Innanen og Gurli Oldenburg har bistået uden løn i spidsbelastningsperioder.

Interviews til projekt "Sydgrønlandsk kogebog" er foretaget ved stud.mag. Tukummeq Egede Martinsen, fotooptagelser til samme af fotograf Finn Larsen i sommeren 1999. Sommeren 2000 fotooptagelser af sydgrønlandske haver ved Finn Larsen, bistået af Randi Jensen.

Magga Karlsen har arbejdet med rekonstruktion af en række norrøne dragter.

Hans Kapel har fortsat ruinrestaureringsarbejdet på Illutalik og landnamsgården Ø17a i Narsaq i 1999. I sommeren 2000 har han uden betaling ryddet ruin Ø17a og adgangsvejene hertil for bevoksning, heri bestået af Henrik Høier.

ADMINISTRATION M.M.

Den daglige ledelse varetages af museumslederen i samråd med den ledende skoleinspektør/lederen af Kultur- og Fritidsforvaltningen og museumsbestyrelsens formand. Principielle, eller mere omfattende spørgsmål, forelægges museets bestyrelse, der løbende holdes a jour med museets virksomhed.

Ved *KU-forvaltningen* varetog (til august 1999) de følgende opgaver for Museet:

Birgitte (Suka) Frederiksen, fuldmægtig: Økonomisk administration.

Hansinnguaq Tittussen: Betjentopgaver.

Ved *Kultur- og Fritidsforvaltningen*:

Rakel Lyberth: Regnskab og kontor/arkivassistance i øvrigt.

Andre: Jens Karlsen, Narsaq kommune, tolk.

Narsaq kommunes arbejdssjak med formand Frederik Jensen: Transport, større flytninger, snerydning m.m..

Eli Simonsen, Narsaq kommune, bud og opslag.

Rengøring foretages af "Gulvmoppen" - Narsaq rengøring ved Preben Helenius og museets eget personale.

EDB-troldmænd er Preben Lind og Keld Hansen.

UDVALG

Museumslederen er repræsentant for området "Kultur & Aktiviteter" i "Narsaq Turis-

meråd", der i 1999 og 2000 har afholdt månedlige ordinære møder og enkelte ekstraordinære møder.

Museumslederen er medlem af idegruppen bag Narsaq Kulturuge.

Museet er medlem af "NUKAKA", sammenslutningen af lokalmuseer i Grønland.

Museumslederen er medlem af arbejdsgruppen vedr. "Igaliku Ruinpark".

Museumslederen er medlem af bygningskomiteen vedr. "rekonstruktionen af Eirik den Røde gård og Thjodhildarkirke i Brattahlid", Qassiarsuk. Ingen af disse har afholdt møder i 1999 eller 2000.

"NARSAQ MUSEUMSFORENING"

Bestyrelse: Jakob Edvardtsen, Tora Godtfredsen, Jonathan Sebulonsen (kasserer) og Adam Karlsen.

Revisor: Jonas Christiansen.

Bestyrelsen har ikke holdt generalforsamling i 1999 eller 2000.

INDSAMLING, UNDERSØGELSER OG FORSKNING.

Erhvervelser

I 1999 er indkøbt:

Værket "2. unge mand", af Naja Abelsen, original til projektet "Qanilaassuseq".

1 fedtstensgryde, kopi af model på Grønlands Nationalmuseum udført af Karl Kristoffersen, Nuuk.. Det har kun kunnet lade sig gøre at lave denne flotte gryde, fordi mus.insp. Mariane Pedersen, NKA, har hjulpet ihærdigt til.

Dukker i hverdagstøj af Sofiannguaq Kristiansen.

1 Alladin-lampe monteret med lampeskærm, ca. 1970.

2 stk. ajagaq-spil til børnehjørnet.

I 2000 er indkøbt:

Sukkerskål, flødekande og olielampe fremstillet af keramikeren Kristine Markussen, Narsaq.

1 tegning, "islom" af Cecilie Egede Petersen.

1 taske fremstillet af Marie Sigurdsson i begyndelsen af 1970'erne.

18 akvareller af Henrik Lund med motiver fra den ældre grønlandske fangerkultur. Måske illustrationer til ABD. Gavmild tildeling fra "Henrik og Malene Lunds fond" har gjort dette muligt.

1 indrammet billede af Ole Petersen i sin kajak, ca. 1970.

Grønlandske mønter fra 1920'erne.

I 1999 modtaget som gaver:

1 mappe med numre af "Narssak avis" fra perioden 1965-69. Med originale tegninger udført af Mette Oxholm Sørensen. Gave fra Mette Oxholm Sørensen og Keld Gade Sørensen. Tak til Stine Gade Pedersen for formidling af gaven. Plakater af Erró. Gave fra Kristiána Motzfeldt.

1 sælskindsbold til børnehjørnet. Gave fra Stine Gade Pedersen.

1 spil "pulaartut" til børnehjørnet. Gave fra Ilulisset museum.

Fotografier, dias og bånd fra Kirsten Jespersen fra hendes tid i Narsaq, 1966-85. Tre film er overspillet til videobånd.

2 stk. bødkerværktøj. Gave fra Eli Mørch.

1 mappe med fotografier fra Narsaq i 1964-69. Gave fra Johs Jakobsen.

CD-kopi af billedmateriale optaget i forbindelse med Byplankommissionens besøg i Narsaq i 1950. Gave fra civ.ing. Poul Lyager.

En række løsfund fra Nuumiut (FM 57) er indleveret med vanlig omhu af Kurt Hansen.

I 2000 er modtaget som gave:

1 tang til tandudtræk, 1 jordemoderkjole og 1 spejderdragt. Disse har tilhørt Laura Sebulonsen (1913-2000) og er en gave fra familien Sebulonsen.

1 dug syet af Karoline Boassen. Gave fra Kirsten Jespersen.

Sort hue med indstikkede perler lavet Magga Karlsen . Har tilhørt Thalitta Karlsen (1916-2000). Gave fra familien Karlsen.

Udlån

Et fedtstenskarskår, en hank af form som en fuglehale, er fra Igaliku hjemtaget af mus.insp. Knud J. Krogh i 1994. Forventes fortsat returneret til Narsaq museum.

Museets fedtstengryde har været udlånt til Nanortalik museum i forbindelse med jubuilæumsfestlighederne i Qassiarsuk juli 2000.

En maske fra Ittoqqortoormiut er udlånt til Tasiilaq museum.

Fund fra de senere års udgravninger i Qorlortup Itinnera er under undersøgelse i København, hvorefter de formodes at blive returneret til Narsaq museum.

Anden indsamling

Der haves jævnlig kontakt til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, Rigsarkivet, samt Grønlandsarkivet i København m.h.p. fremskaffelse af kildemateriale o. a. Personalet ved Grønlands Arkiv har alle været behjælpelige ved fremskaffelse af kildemateriale og besvarelse af mange forskelligartede spørgsmål. Tak.

Undersøgelser

Der er i 1999 især foretaget undersøgelser om sydgrønlandske mad- og spisevaner. Stud. mag. Tukummeq Egede Martinsen har gennemført en række interwiev i Narsaq og Qaqortoq kommuner. Museumsleder Kristine Raahauge har i samme anledning foretaget undersøgelser i Nanortalik kommune. Formålet har været indsamling af materiale til en sydgrønlandsk madbog (se denne). I samme forbindelse har Randi Jensen assisteret.

I øvrigt indsamles oplysninger om grønlandsk havebrug (bog forventes udgivet i år 2002); om Narsaq kommune generelt i forbindelse med projekt "Nunaga, Narsaq" (bog forventes udgivet i år 2003).

I samarbejde med Qaqortoq haveforening ved Mona og Ado Rasmussen er udarbejdet spørgeskema til haveejere. I efteråret 2000 er dette fordelt til relevante personer i Qaqortoq, i foråret 2001 til folk i Narsaq. Ved hjælp fra de øvrige grønlandske lokalmuseer er skemaet desuden fordelt til andre have dyrkere i Grønland.

Forskning

Der arbejdes i ledige stunder fortsat med en historisk-etnologisk undersøgelse af Narsaqs sociale og økonomiske udvikling i perioden 1910 til 1960, herunder industrialiseringens baggrund og følger.

I 1999 blev arbejdet dog koncentreret om bearbejdelse af det indsamlede materiale, især de dele, der omhandlede mad- og spisevaner.

I foråret 2000 resulterede arbejdet i manuskriptet til "Neri.. - Mad - Food".

REJSER

Rejser i 1999:

13-15/1: Museumslederen i Qaqortoq for deltagelse i sydgrønlandsk museumsledermøde.

15-17/3: Museumslederen i Narsaq for deltagelse i møde Leif2000-gruppen.

6/4 - 9/5: Magga Karlsen: Ophold på Historisk-Arkæologisk Forsøgscenter,

Lejre, Danmark. Formål: Kursus i brug af opstadsvæv m.m.

10/5 - 21/5: Magga Karlsen: Ophold på Nationalmuseets Konserveringsafdeling i Brede.
Formål: Gennemgang af de originale nordbodragter m.h.p. modeller og teknikker.

22/5 - 29/5: Magga Karlsen: Besøg hos opstadsvæverske Berta Liarbø og en række sydnorske museer og husflidsskoler med opstadsvævede genstande.

Juli: Tukummeq Egede Martinsen og Finn Larsen i Qassiarsuk, Qaqortoq og Timerliit i forbindelse med kokebogsprojekt.

Medio august: Finn Larsen i Nanortalik i forbindelse med kokebogsprojekt.

November: Kristen Larsen Egede i Narsarsuaq for deltagelse i møde om norrøne bygningskopier i Qassiarsuk.

Rejser 2000:

7-8/7: Museumslederen var i Qassiarsuk for at give rundvisning i forbindelse med EU-kommissionsformand R. Prodi's besøg. Udgifterne betalt af Hjemmestyrets Udenrigskontor.

10-11/7: Museumslederen var i Narsarsuaq og Qassiarsuk for at bistå Niels Jakob Andersen, DR.

28/8-4/9: Museumslederen var i Danmark for præsentation af bogen "Neri.- Mad - Food" ved reception i "Den Gamle By" i Århus. Udgiften hertil delvist dækket af forlaget Hovedland. I forbindelse med opholdet møde på Nordjyllands Kunstmuseum om Narsaqudstilling dér i 2003.

29/9-11/10: Museumslederen deltog i Museumskonference i Ilulissat med ophold i Nuuk på både ud- og hjemrejse. I forbindelse med opholdet blev aflagt besøg på Grønlands Nationalmuseum & Arkiv, hvor kildemateriale om havebrug blev drøftet og forsøgsvis undersøgt med bistand af arkivar Niels Fransen.

December 2000- januar 2001:

Var museumslederen i Danmark. I forbindelse med besøget blev afholdt møde på Malmø Bys museer og Egtved kommunes museer m.h.p. kommende samarbejde; møde på Nationalmuseet, København; møde med fotograf Finn Larsen m.h.p. kommende udgivelser. Ligeledes aflagt besøg på Rigsarkivet og fotosamlingen på Dansk Polarcenter. Endelig blev en række andre museer besøgt m.h.p. almindelig inspiration.

SAMLING, ARKIV OG BIBLIOTEK

Endelig genstandsregistrering er blevet udskudt. Det overvejes at anskaffe Dansk Museums Index (DMI) til EDB-registrering. Der registreres p.t. kun i notat. Museet har et arkiv for administrationssager, et arkiv for museumssager, et genstandarkiv, samt et topografisk arkiv.

Herudover haves et mindre personalthistorisk arkiv, samt et (ikke ajourført) accessions- og giverkatalog.

Der haves en delvis uregistreret diassamling.

Et særskilt arkiv udgøres af "Henrik og Malene Lunds Hus" genstandsregistrering og privatarkiv, samt fotosamling.

Museet abonnerer på AG, "Neriusaaq", "Grønland", "Nyere Tid. Etnologisk Nyhedsbrev", "Varv" "DTM/Dansk Tidsskrift for Museumsformidling", "Danske Museer", "Bygning - By og land", samt modtager "Newsletter" og "Museerne Imellem". Desuden haves adgang til "Skalk" og andre aviser.

Museet har i købet af årene gratis modtaget en lang række bøger og eksempler af tidsskriftet "Grønland" fra Det grønlandske Landsbibliotek

BEVARING

Konservering

Fundene fra Qorlortup Itinnera er sendt til konservering ved mus.insp. Georg Nyegaard. Det vides i skrivende stund ikke, hvornår denne er afsluttet.

Bevaring

Museet har rejst fredningssag på bygningerne ved "Gammelhavn", herunder museumsbygningerne i 1995. Sagsbehandlingen pågår tilsyneladende fortsat.

Ruinpleje

1999:

Plejarbejdet på den store Thule-eskimoisk vinterboplads på Illutalik blev fortsat. Kratbevoksning på og omkring ruinerne blev fjernet, så disse fremstod tydeligt og mere forståeligt for de mange besøgende i området. Arbejdet blev udført under ledelse af mus.insp. Hans Kapel med deltagelse af personer fra Narsaq kommune.

Indledende undersøgelser af landnamsgård Ø17a i Narsaq m.h.p. istandsættelse blev udført af Hans Kapel med bistand af Elin Osk Hredarsdottir og Rosa Rut Torisdottir. De to sidstnævntes deltagelse blev mulig gennem støtte fra Samik.

Drænarbejde er udført af et arbejds hold fra Narsaq kommune under ledelse af Jakob Petrussen.

FORMIDLING

Permanente udstillinger og besøgsstatistik

Det samlede antal besøg til Narsaq museums udstillinger var i:

2000:
1999: 5092
1998: 6375
1997: 7025
1996: 6312
1995: 5794
1994: 3702
1993: 4340
1992: 3709

Der angives nedenfor, hvorledes disse fordeler sig på de enkelte udstillingsbygninger og særudstillinger. Tallene for udstillingsbygningerne andre end A-34 og Henrik Lunds hus baserer sig på gæstebøgerne og er formodentlig større end angivet.

Der gives i sommerperioden oftest rundvisninger ved kustoden i A-34 til de øvrige udstillinger i området.

Fra oktober 1999 blev ordinært holdt åbent den sidste søndag i måneden i A-34, tørvemurshuset, Den Gamle Butik, kunstudstillingen og Fr. Høeghs Trykkeri. Denne åbning fortsættes indtil sommeråbningstiden i juni.

Antallet af besøg til særudstillinger i biblioteket kan vanskeligt opgøres men baseres på et kvalificeret skøn af bibliotekar Frank Vrå.

"A-34"

Hele den permanente udstilling blev nyopstillet i foråret 1998.

Der er indrettet en afdeling for lokal historie med flere ældre fotografier; en nordboudstilling og en revideret kajakudstilling.

Alle tekster gennemskrevet og delt i hovedtekster og supplerende tekster, samt genstandstekster. De gengives på grønlandsk, dansk og engelsk.

Udstillingen blev i sommeråbningstiden juni-september besøgt af 1347 personer i 1999, i 2000 af ?????. Herudover har vi haft 157 besøg i vintersæsonen.1999, af ??? i 2000 Særlige arrangementer havde i 1999 besøg af ? gæster, i 2000 af ?.

Museumsbutikken sælger fortsat lokal kunst og husflid, og en del er indkøbt.

Sortimentet er i 1999 udvidet med flere bøger, plakater og postkort. Salget fra butikken er fordoblet i 1999. I 2000 er indtægterne tredoblede, hvilket hovedsaglig skyldes salget af "Neri..- Mad - Food".

Tørvemurshuset

Huset blev i 1999 besøgt af i alt 621 personer, heraf i 495 sommeråbningstiden. I 2000:

Kunstudstillingen og "Fr. Høeghs trykkeri"-udstillingen.

Blev besøgt af i alt 315 personer, heraf i 182 sommeråbningstiden. I 2000:

Geologisk studiesamling/Spækhuset

Udstillingen henvender sig især til samlere: Udstillede sten og mineraler er angivet med type og proveniens, og forskelligt (gratis) informationsmateriale er fremlagt. Samlingen anvendes især af stensamlere og særligt interesserede som hjælp til identifikation af egne fund.

Åbnes i sommersæsonen i forbindelse med rundvisninger. Anslået besøgstal ca. 300 (1999 + 2000).

"Den gamle Butik"

Udstillingen var udlånt i februar-maj 1999 til KNI, der viste den i Nuuk i forbindelse med sine jubilæumsfestligheder. Alle udgifter i forbindelse med udlånet blev afholdt af KNI.

Besøges af næsten alle gæster til "A-34", både i sommeråbningstiden og i forbindelse med særåbninger, ofte for skoleklasser.

I tilknytning til udstillingen er indrettet et lille udsalg af varer af "ældre type": Håndlavede børster, sæber og kandis på snor. Ved særarrangementer og skolebesøg uddeles herfra (gratis) kandisklumper.

Besøgstal, anslået besøgstal som til tørvemurshuset ca. 600 (1999 + 2000)

"1950'er bolig"

Åbnes i sommersæsonen i forbindelse med rundvisninger. Besøgstal, anslået, ca. 400 (1999 + 2000).

"Henrik og Malene Lunds hus"

Blev i 1999 besøgt af 271 personer. I 2000 af 208 personer.

Særudstillinger 1999:

9/2-3/3: Kunstudstilling med værker af Naja Abelsen. Udstillingen blev vist i biblioteket. Besøgstal ca. 300.

15-31/3:"Islands historie": Udstilling ved historikeren Eggert Thor Bernhardsson,

Islands Universitet i samarbejde med Nordens Hus i Reykjavik.
Formidlet af Sisimiut museum. Vist i biblioteket. Anslået besøgstal 160.

- 1-20/4: "Inuit imarlu/Havet og mennesket". Kunstudstilling med værker af Erik Styrbjørn Pedersen. Udstillingen blev vist i biblioteket. Anslået besøgstal 175.
- 22/4-11/5: Ivar Silis: "Nuannaarnerup kimia/ Glædens kraft". Fotoudstilling om kulturhuset Katuaq. Udstillingen blev vist i biblioteket. Anslået besøgstal: 150.
- Oktober: Kunstudstilling med plakater af den islandske kunstner Erró. Gave til Narsaq museum fra Kristjána Motzfeldt. Vist i forbindelse med kunstudstillingen i B-61.
- 15/11-30/12: "Kúdligssat - en mineby i Grønland". Fotoudstilling ved Maibritt og Poul Kristensen. Vist i biblioteket. Anslået besøgstal: 300.
- 4-5 + 11/12: "Nisser overalt !". Udstilling af egne nisser ved Kirsten Larsen Egede i A-34. 54 besøgende.

Særudstillinger 2000:

- 21/2 - 3/3: "Kærlighed til et folk - Inuiannut asanninneq". Fotografier af Jette Bang. Vist i biblioteket. Besøgende.
- 3/4-19/4: "Turen over isen". Udstilling produceret af Sisimiut museum. Vist i biblioteket. Besøgende
- 16/8-10/9: "Barnets Liv og Ret. 10 år med FN's børnekonvention". Produceret af Børnenes Museum, Nationalmuseet, København. Besøgende
- 14/11-4/12: "Maya Chuy". Udstilling om og med maykvinders broderier produceret af Djurslands Museum og antropolog Christian Rasmussen, Youcatan. Vist i biblioteket. Besøgende.
- 11/12 - 11/1: "Herrenhutternes missionsgerning i Nanortalik kommune 1774 - 1900". Udstilling udarbejdet af Nanortalik museum. Besøgende

Arrangementer 1999:

- 28/2: Indvielse af museets nye "Børnehjørne" i A-34. Ca. 25 gæster.
- 7/3: Kvindedagsarrangement i Forsamlingshuset. Museet bidrog med en stand om slægtsforskning med præsentation af forskellige skriftlige kilder og fotografier. Mange interesserede gæster.
- 1/4: Grønlandspræmiere på udstillingen "Inuit imarlu/Havet og mennesket" i

biblioteket. Musikalsk underholdning ved Karoline og Ferdinand Kristiansen, taler, tørfisk og kaffepunch. Ca. 35 deltagere.

3/4: Påskearrangement i biblioteket i samarbejde med Forebyggelseskonsulenten og Turistchefen. Dekoration af påskeæg, fremstilling af påskepynt m.m. Ca. 60 deltagere.

14/6: Præmiere på udstilling: Børneportrætter af Kirsten Larsen Egede. Kunstudstilling med tegninger af byens børn udført fra midten af 1960'erne. Ca. gæster.

24-25/6: "Plankeværksudstilling" i biblioteket (p.g.a. regnvejr) med værker af besøgende kunstnere: Malerne Hardy Brix og Erik Styrbjørn Pedersen, samt fotograf Finn Larsen. Ligeledes udstilling af børnebilleder fra Narsaq fra 1962ff af Kirsten Jespersen, der blev vist sammen med Kirsten Larsen Egedes tegninger. Der blev serveret tørfisk og iginneq. Ca. 120 gæster.

4-5/12: Julearrangement: Marked i "A-34" med salg af gammeldags julepynt. Lysestøbning for børn ved Magga Karlsen. Åbent i det julepyntede tørvemurshus og de øvrige museumsbygninger. Ca. 20 deltagere. Tak til Kirsten Larsen Egede og hendes klasser for julepynten og til Sebulon Poulsen for enebærjuletræet.

6/1: Hellig-Tre-Kongers arrangement i samarbejde med Forebyggelseskonsulent Bolette Stenskov i Forsamlingshuset. Støbning af Hellig-Tre-Kongers lys for større børn og voksne. Fremstilling af optogsmateriale for mindre børn. Underholdning ved Musikskolen og oplæsning ved Ceci Vahl. Ca. 110 gæster.

Arrangementer 2000:

2/3: I samarbejde med Ældreklubben filmforevisning i forskolen, hvorefter man beså udstillingen af Jette Bangs fotografier i biblioteket. Ca. 20 deltagere.

15/6: Filmforevisning: Kirsten Jespersen viste nogle af sine optagelser fra Narsaq i perioden 1966-86 ved arrangement. Kultur- og Fritidsforvaltningen bød på lagkage m.m., da dette samtidig var Kirstens fødselsdag. Ca 50 deltagere.

17/6: Norrønt modeshow. Catwalk med mange tilskuere ved Spækhuset med fremvisning af Magga Karlsens dragter, suppleret af besøgende "vikinger", Niels og Anne Vase. Anslået 200 besøgende.

18/6: Åbning af ny udstilling ved Kirsten Larsen Egede i "Henrik og Malene Lunds Hus": Kunstbroderier af Mathilde Lynge. Flere medlemmer af familien Lund deltog i åbningen og medvirkede ved underholdningen.

- 19/6: "Skovtur" til Narsap Ilua med Ældreforeningen og Kirsten Jespersen. Tak til Ludvig Salomonsen, Agnethe Nielsen og andre for hjælp til at arrangere turen.
- 30/8: Præsentation af bogen "Neri.- Mad - Food" ved reception i "Den Gamle By" arrangeret i samarbejde med forlaget Hovedland.
Til receptionen blev serveret buffét med grønlandske specialiteter, velvilligt stillet til rådighed af bl.a. INULI og Neqi A/S. Desuden indlandsisøl sponsoreret af Catering Partners ved dir. Bjarne Olsen. Ca. 100 deltagere.
- 2-3/12: Juleåbent: Særudstilling: Den historiske julekage. Konkurrence for børn om julekonens bagværk med udstilling af de indkomne væker. Tørvehuset og juletræet lavet af Sebulon Poulsen var pyntet af børn fra "Børn & Unge centret", i huset fortalte "Julekonen" (Kristine Kleist) om jul i gamle dage. Lysestøbning for børn under ledelse af Magga Karlsen.
- 9/12: Markedsdag med byens handlende i Sportshallen arrangeret af narsaq Turistkontor. Museet bidrog med stand med et udvalg af varer fra Museumsbutikken samt konkurrence i forbindelse med modeopvisningen: "Find fem fejl": Museets mannequiner var ikklædt nordbodragter med moderne islæt.
- 6/1: Hellig-Tre-Kongers arrangement i forsamlingshuset som i 1999.

Anden formidling

Der gives ofte omvisninger for enkelte besøgende og grupper i forbindelse med særåbninger eller som særlige arrangementer. Disse finder sted i samlingerne, men er tit også kombineret med byrundvisninger og udflugt til nordboruinerne Ø17a/FM 518 (landnamsgården) og Ø18/FM 520 ("Dyrnæs"). Kirsten Larsen har her ofte bistået, især i Henrik Lunds Hus, men også i de øvrige udstillingsbygninger.

Blandt andre kan for 1999 nævnes gæster fra IFA-kulturhistoriske rejser og civ.ing. Poul Lyager, samt rundvisning på Tuttuutoq i forbindelse med en kulturugeudflugt d. 20/6.

I 2000 by- og museumsrundvisning for Nationalmuseets Venner, udflugt for musikgruppen "Sagafuglene", samt forskningsminister Birte Weiss med følge.

Danmarks Radio/TVA har været på besøg i Qassiarsuk i 2000, hvor der blev fortalt - meget kort - om nordboerne, og finsk morgentv har lavet to indslag i "A-34" om nordboerne og om sydgrønlandske spisevaner.

Guldsmidene Anne og Niels Vase optrådte som vikingehåndværkere i "A-34" i hele kulturugen 15-23. juni 2000. Tak til fritidsinspektør Preben Lind for dækning af udgiver og de praktiske arrangementer i forbindelse med deres ophold.

Museumslederen har til "Samvirke" nr. 1, 2001 skrevet artikel om sydgrønlandsk mad gennem 1000 år.

Organiseret af Klaus Georg Hansen, Sisimiut museum, vil Greenland Tourisme sommeren 2001 udgive en guide til de grønlandske lokalmuseer. Narsaq museum har selvfølgelig også leveret bidrag hertil.

Endelig er der i december 2000 blevet lavet skiltereklame til KNR om madbogen. Med erfaringerne fra dette samarbejde advares andre mod at gøre ligeså.

LEIF DEN LYKKELIGE - JUBILÆET

I år 2000 afholdtes en lang række festligheder og aktiviteter i Sydgrønland i anledning af, at Leif den Lykkelige (formodentlig) rejste fra området mod det amerikanske fastland.

I anledning af jubilæet har vi haft følgende projekter:

Fremstilling af Norrøn dragtkollektion til frem- og opvisning. Dragterne er løbende blevet fremstillet fra efteråret 1999 af væverske Magga Karlsen efter forudgående studier i Danmark og Norge. Til brug for fremstilling og formidling er lavet en opstadsvæv af Jens Peter Egede Martinsen og vævevægte til samme af Thorup Høegh. Sko blev fremstillet i foråret 2000 på Eskimo Pels af Susanne Kielsen. Brikvævede bånd af Ellen Bach Conijn og benknapper efter middelalderlig model af Ludvig Fontain. Dragterne og væven blev vist på forskellige lokaliteter under jubilæusfestlighederne og derefter udstillet på Narsaq museum.

Udgivelse af kulturhistorisk kogebog om Sydgrønlandsk mad gennem 1000 år: Neri.. - Mad - Food". Materiale er indsamlet i sommeren 1999 ved Tukummeq Egede Martinsen og fotooptagelser ved Finn Larsen. Museumsleder Kristine Raahauge har indsamlet oplysninger om ældre grønlandsk mad, et materiale som udover den kulturhistoriske værdi også rummer en lang række sproglige kvaliteter. Nutidige norrøne opskrifter er udarbejdet på INUILI ved Irene Jensen og Marie Toftdahl og Esben Toftdahl og Per Ploug sammesteds har leveret en række nyskabende opskrifter. Materialet er bearbejdet i efteråret, og der blev arbejdet på manuskript i foråret 2000. Bogen blev udgivet 15. juli 2000.

Istandsættelse af landnamsgården Ø17a ved Royal Greenland-fabrikken. Planen er at restaurere og synliggøre selve boligruinen, samt forbedre adgangsvej og informationer på stedet. Arkæologiske forundersøgelser blev foretaget i sommeren 1999. Sommeren 2000 foretog Hans Kapel og Henrik Høier frivilling tydeliggørelse omkring ruinen og forbedring af adgangsforholdene. Projektet fortsættes sommeren 2001.

Fremstilling af postkort med ældre akvareller af ruingrupper i Narsaq-området. Blev færdiggjort i forsommeren 1999. 3 x 2000 stk. dobbelte kort.

Afholdelse af vikingemarked i kulturugen 1999. Der blev afholdt marked i Qaqortoq, Narsaq og Qassiarsuk med deltagelse af "vikinger", som skulle

demonstrere smykkefremstilling, brikvævning - bl.a. med sølvtråd - kammageri, runeindskriptioner, smedning af jernværktøjer og våben m.m. Alle udført med høj kvalitet.

Endelig indgik vi i en række projekter fælles med de øvrige deltager i arrangementerne.

ØKONOMI

Museets drift finansieres af Narsaq kommune med tilskud fra Hjemmestyret som godkendt museum.

1999:

I det afsluttede regnskab blev forbrugt kr. 775.305, hvoraf kr. 197.000 som tilskud fra Hjemmestyret. Fondsmidler til øremærkede projekter er efter godkendelse af Narsaq kommunes økonomichef anbragt på særlige bankbøger.

Fonds- og tillægsbevilgede midler

Til udgivelse af historisk madbog er modtaget kr. 50.000 fra Leif2000-projektet, kr. 50.000 fra Nuna-fonden og kr. 10.000 fra "Det grønlandske Olieselskabs- og det Grønlandske Hjemmestyres Fond". Fra Narsaq kommune kr. 20.000.

Til fremstilling af norrøn dragtkollektion er modtaget kr. 50.000 fra Leif2000-projektet, kr. 10.000 fra Hjemmestyrets Kulturfond, kr. 9.600 fra NAPA, kr.50.000 fra NORA. Fra Narsaq kommune kr. 25.000.

Til udgivelse af historisk-samtidsdokumentarisk værk om Narsaq kommune indestår på bankkonto af fondsmidler kr. 12.592, medens kr. 35.000 endnu ikke er hjemtaget.

Til restaurering af norrøn ruin Ø17a er modtaget kr. 15.000 fra Dronning Margrethe og Prins Henriks Fond, og kr. 31.000 fra Bygningsfredningsrådet, hvilke er brugt i 1999..

Til restaurering af Thuleeskimoiske ruiner på Illutalik er modtaget kr. 57.000 fra Bygningsfredningsrådet, hvilke er brugt i 1999.

Til vedligeholdelsesarbejder i A-34 er modtaget kr. 61.000 fra Bygningsfredningsrådet, hvilke er brugt i 1998/99.

2000:

I det afsluttende regnskab blev forbrugt kr. 884.802, hvoraf 122.000 som bloktilskud fra Hjemmestyret og 198 som fonds- og tillægsbevilgede midler. Årets indtægter er vokset meget p.g.a. salget af madbogen. I denne forbindelse skal Rakel Lybert, Kultur- og Fritidsforvaltningen have megen tak, idet hun har haft al ulejligheden med at sørge for forsendelserne.

Fonds- og tillægsbevilgede midler:

Tillægsbevilgede midler: Til installation af oliefyr i "A-34" kr. 40.000, til

dragtfremstillingen kr. 28.000, til merudgifter i forbindelse med madbogen kr. 40.000 og til anskaffelse af souvenirs til videresalg i anledning af Leif2000-jubilæet kr. 10.000.

Fondsmidler til dragter og madbog bevilget i 1999 er indsat på bankkonto og overført til museets konto i takt med udgifterne i hhv. 1999 og 2000.

Sponsore i øvrigt:

Til madbogen er følgende tjenesteydelser modtaget:

Flytransport af 1000 stk. madbøger København-Narsaq er sponsoreret af Grønlandsfly/SAS ved Johnny Rasmussen SAS-Spedition.

Indkvartering for Finn Larsen i januar 2000 er sponsoreret af INUILLI.

Råvarer til madbillederne er leveret af Royal Greenland, Neqi A/S og INUILLI.

Scanninger til bogen leveret til favorabel pris af Mai Color.

FORSIKRINGER

Museet er forsikret i Kommunernes gensidige Forsikringsselskab.

Forsikringerne fordeler sig som de tidligere år med mindre justeringer.

REPARATION OG VEDLIGEHOLDELSE

1999:

Alle museumsbygningerne er i foråret gennemgået med Jakob Petrussen, Teknisk Forvaltning m.h.p. vurdering af bygningernes vedligeholdelsesstand og fremtidige arbejder.

Alle bygningerne er blevet kalket.

Nyt gulv er lagt på loftet i "A-34" i kajakudstillingen, som afslutning på et større standsættelsesarbejde, der er finansieret af Bygningsfredningsrådet. Rummet er nu lyst, venligt og varmere.

Entréen i B-59 er tætnet mod indsvivende vand og tag repareret omkring skorstenen.

Drænarbejde ved Spækhuset er udført i samarbejde med Jakob Petrussen, Teknisk Forvaltning. Tidligere har vi været plaget af indsvivende vand i bygningen, men dette års drænarbejde synes at have virket.

Oliefyret i Henrik Lunds hus er repareret.

2000:

Al træværk på museumsbygningerne er malet, dog ikke taget på A-34.

Oliefyr og fire radiatore er opsat i "A-34". Alarmen i "A-34" er justeret.

Fuger i vestvæggen på B-61 er repareret og kalket. Udvendige lamper på B-61 er repareret efter hærværk.

Hegnet omkring Henrik Lunds hus er udskiftet. Oliefyret i Huset eftersat.

INVENTAR OG MATERIEL

Museet råder over almindeligt kontorudstyr. Fotokopimaskine er lånt på kommunekontoret.

Der haves en stationær og en bærbar PC'er.

Noget fotoudstyr haves, andet lånes.

Diasfremviser til karrusel haves, samt kassettebåndoptager, minibåndoptager og ghetto-blaster.

Anskaffelser 1999:

Informationsskiltet ved indgangen til museumsområdet er blevet udskiftet i 1999 efter hærværk på det gamle skilt. Og atter ødelagt sommeren 2000 !

Til udstillingen i "A-34" er indkøbt 2 stk. glasmontre. Til børnehjørnet 2 bænke, 1 stol og et lille bord. Endvidere kassertil legetøj.

Til museumsrådet er indkøbt 1 stk. Pacto-kloset, opstillet i B-61.

Til arbejdet med ruinstandsættelser er indkøbt spader, save, havesakse m.m. samt stærk buskrydder.

Til kontoret er anskaffet 1 stationær PC'er med farveprinter og vi har i år fået e-mail og internetadgang.

Til arbejdet med vandreudstillinger o.l. er anskaffet 1 elektrisk boremaskine.

Anskaffelser 2000:

Til "A-34" lille TV med indbygget video. Opstillet i museets nyere tids hjørne, hvor man nu kan se - især - historiske film fra Narsaq. Til de norrøne dragtkopier 6 giner.

Halogensports til Mathilde Lyngeudstillingen og reoler til lageret i Henrik Lunds Hus.

Tyverialarm til Henrik Lunds Hus.

Mødebord og fire stole til kontoret, samt 1/2 støvsuger til samme sted (deles med Kultur- og Fritidsforvaltningen).

Afskaffelser 2000:

Vort Pactotoilet på kontoret er DESVÆRRE blevet afskaffet af Teknisk Forvaltning, da det var for svært at betjene for natrenovationen. Vi er nu ladet tilbage med en gammeldags spand !

Tekst: Rie Oldenburg

Illustrationer: Finn Larsen, Narsaq museum og Kirsten Larsen Egede.

Oversættelse: Jens Karlsen.